

SPIS TREŚCI

Słowo wstępne	3
Wprowadzenie	5
1. Załamanie dotychczasowych porządków	5
2. Nowa nauka o przyrodzie i technika	7
3. Wiara w postęp	10
4. Znaczenie jednostki: życie wewnętrzne, pewność, wolność	11
5. Filozofia Renesansu	13
6. Kontynuacja scholastyki	16
a) Ogólnie	16
b) Francisco Suárez	17
7. Wczesnonowoczesna filozofia prawa i państwa	19
8. Charakterystyki wczesnonowoczesnych filozofów	22
A. RACJONALIZM	24
I. René Descartes (Kartezjusz)	25
Życie i dzieła	25
1. Metoda	27
2. <i>Discours de la méthode</i>	28
a) Przegląd	28
b) Moralność prowizoryczna	29
3. <i>Meditationes de prima philosophia</i>	32
a) Przegląd	32
b) Uniwersalne wątplenie	33
c) Samo-pewność ducha – duch i świadomość	37
d) Nauka o ideach	41
e) Dowód na istnienie Boga z naszej idei o Bogu	43
f) Problem błędu i wolności	46
g) Dowód na istnienie Boga z istotowo koniecznego istnienia	48
h) Materia i duch	51
i) Ciało i dusza	53
4. Dalsze wypowiedzi o duchu i materii, ciele i duszy	56

5. Nauka o afektach	57
6. Ocena	59
II. Okazjonalizm	62
1. Postawienie problemu	62
2. Clauberg, de la Forge, Cordemoy	63
3. Geulinx	64
4. Malebranche	65
III. Blaise Pascal	67
Życie i dzieła	67
1. Rozmowa z de Sacy	68
2. <i>Pensées</i>	69
3. Ocena	72
IV. Benedykt de Spinoza	72
Życie i dzieła	72
1. Podstawowe nauki systemu	74
2. Ciało i dusza	80
3. Nauka o afektach	81
4. Filozofia polityczna	82
5. Ocena	83
V. Gottfried Wilhelm Leibniz	84
Życie i dzieła	84
1. Nauka o monadach	86
2. Dusza, ciało, harmonia wprzód ustanowiona	88
3. Podstawowe zasady	89
4. Najlepszy świat i teodycea	92
5. Ocena	93
B. EMPIRYZM	95
I. Francis Bacon	96
Życie i dzieła	96
1. Indukcyjne myślenie	97
2. Wiedza jest potęgą	98
II. Thomas Hobbes	100
Życie i dzieła	100
1. Teoria metody i poznania	101
2. Teoria państwa i społeczeństwa	102
III. John Locke	106
Życie i dzieła	106

1. Wrażenie zmysłowe	107
2. Podstawowe pojęcia	110
3. Język	113
4. Pewność	114
5. Filozofia religii	116
6. Nauka o państwie	117
7. Wychowanie	120
IV. George Berkeley	120
Życie i dzieła	120
1. Empirystyczne podejście	121
2. Idealistyczna interpretacja	123
V. David Hume	126
Życie i dzieła	126
1. Podstawy empirystyczne	127
2. Krytyka przyczynowości	130
3. Krytyka pojęcia substancji	132
4. Moralność i religia	134
5. Ocena	135
C. OŚWIECENIE	137
I. Ogólna charakterystyka	137
1. Liberalizm	138
2. Deizm	140
3. Początki filozofii dziejów	142
II. Zjawiska szczegółowe	143
1. Oświecenie angielskie	144
a) Religia rozumu i deizm	144
b) Filozofia moralna i teoria ekonomiczna	145
c) Filozofia <i>Common Sense</i>	148
2. Oświecenie francuskie	148
a) Voltaire i encyklopedyści	148
b) Filozofia kultury i państwa	151
c) Teoretycy postępu	155
3. Oświecenie niemieckie	156
a) Leibniz, Wolff i filozofia szkolna	156
b) Filozofia państwa i polityka	158
c) Oświeceniowa filozofia religii	159
d) Kryzys Oświecenia	161

D. IMMANUEL KANT	163
Życie i dzieła	163
I. Krytyka czystego rozumu	166
1. Problem podstawowy	167
a) Czym jest metafizyka?	168
b) Czym jest nauka?	171
c) Sądy syntetyczne a priori	174
d) Problem transcendentalny	177
e) Przewrót kopernikański	179
2. Naoczność zmysłowa	181
3. Myślenie intelektu	185
a) Kategorie intelektu	185
b) Dedukcja transcendentalna	187
c) Schematyzm transcendentalny	189
d) Apercepcja transcendentalna	191
4. Czysty rozum	192
a) Idee czystego rozumu	194
b) Paralogizmy i antynomie	195
c) Ideał czystego rozumu	197
5. Ocena <i>Krytyki czystego rozumu</i>	202
a) Treść poznania	203
b) Ważność poznania	204
II. <i>Krytyka praktycznego rozumu</i>	206
1. Uzasadnienie etyki	207
a) Etyka formalna	208
b) Etyka autonomiczna	211
c) Etyka obowiązku	213
2. Nowe uzasadnienie metafizyki	215
a) Postulaty praktycznego rozumu	215
b) Postulaty i idee	217
c) Wiedza i wiara	218
III. <i>Krytyka władzy sądenia</i>	220
1. Estetyczna władza sądenia	221
2. Teleologiczna władza sądenia	222
IV. Filozofia religii	224
V. Filozofia państwa i filozofia dziejów	226
Ocena	229

E. NASTĘPSTWA KANTA	231
I. Za i przeciw Kantowi	231
II. Odnowa Kanta	234
1. Szkoła marburska	235
2. Szkoła badeńska	237
3. Problem wartości	239
 Bibliografia	 244
Indeks osobowy	263
Indeks pojęć	269